

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
pol leta . . . „ 28—
četrt leta . . . „ 14—
en mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta „ „ 30—
za četrt leta „ „ 15—
za en mesec „ „ 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakazalcu.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 30 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19. Telefon šte. 360. Upravištvo je na Marijinem trgu šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Italijanske zahteve in naše pravice.

Italijanska delegacija v Parizu je predložila mirovni konferenci spomenico, v kateri se naglašja, da so italijanske zahteve po ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije v popolnem soglasju z Wilsonovimi temeljnimi načeli.

Te zahteve se izražajo na kopnem v alpski meji, ki obsega zgornjo Adižo, Trentin in Julijsko Benečijo, na morju pa v izboljšanju položaja na Adriji, brez prejudica za narodne zahteve na novo nastalih držav. Zahteve Italije ne ogrožajo drugih dežel. Razen Bolcana mora Italija imeti tudi Brixen, da Nemci ne bodo imeli italijanskega južnega obronka v svojih rokah.

Glede vzhodne (jadranske) meje poudarja spomenica, da se mora leta 1866. prekinjeno delo izpopolniti, če se hoče vrniti Evropi mir in vzdržati ravnotežje ob Adriji. Potrebno je, da se italijanska meja primakne do Julijskih alp. Nadalje naglašja spomenica zgodovinsko-geografsko enoto Julijske Benečije in poudarja, da se Gorica, Trst, Pulj in Reka nedvomno Italijanska kakor tudi mnogo drugih mest in vasi ob obali in v notranjosti dežele. Da se prekinjeno delo dovrši in izključi vsaka nevarnost, mora Italija dobiti primeren del Dalmacije. Spomenici so priložene — seveda potvorbene italijanske — statistične številke.

Nadalje proizkuša spomenica dokazati, da izpopolnjuje Reka obrambo na kopnem in da udeležiti protinemški program rešitve jadranskega vprašanja. Londonski dogovor je dodelil Reko Hrvatski zaradi tega, ker ni predvidel razsula habsburške monarhije, koje del je Hrvatska. Spomenica proizkuša dokazati škodo, ki bi nastala za italijanski Trst po konkurenci jugoslovanske Reke.

V spomenici se imenujejo tudi „koncesije“, do katerih bi bila Italija pripravljena, če se uresničijo njene „zmerne“ zahteve.

Najboljši in najprimernejši odgovor na „zmerne“ zahteve imperijalistične Italije je dal predsednik našega

narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič v svojem pozdravnem govoru, katerega so odobraval vsi zastopniki našega trojedinega naroda.

„Edini se hočemo upreti vsem sovražnim poizkusom proti nam, nikdar nas ne bodo našli slabe in malodušne, ki smo iz granita. Kakor spoštujemo mi pravice vsakogar, hočemo zahtevati tudi od vsakega, da spoštuje naše“.

„Vsi naši kraji, ki so prepojeni z našo krvjo in z našimi solzami, morajo biti naši. Za nas ne obstajajo nobene tuje pogodbe“.

„Ta vojna se je vodila proti imperijalizmu, za velike principe, ki so jih proglasili veliki naši zavezniki in po katerih se morajo zagotoviti pravice velikih in malih narodov. Za nas ne velja niti londonski niti bukareški dogovor, niti kakaj tajni niti kakaj javni dogovori, ki bi nam mogli odtrgati naše dele. Živi se nočemo dati raztrgati. Udarec enemu našemu delu, zedene ves narodni organizem“.

„Naša mora biti Koroška, Prekmurje, Gorica, Trst, Istra, Reka in Dalmacija. Hočemo uresničenje naših pravic na podlagi principov, ki jih je proglasil Wilson“.

„Principe človečnosti in pravice, ki so bili izraza francoske revolucije navdušeno sprejeti od vsega sveta. Kdor hoče z nami živeti v ljubavi, mora spoštovati naše svetinje. Krivica pa rodi osvetlo“.

Tako je govoril predsednik naše narodne zbornice ob navdušenem odobravanju celega parlamenta in med ogorčenimi klici: Dol z Italijani, dol z italijanskim imperijalizmom, dol z italijansko-nemško zvezo!

Gospodje na mirovni konferenci se sedaj lahko prepričajo o našem razpoloženju napram Italiji, ki nas hoče oropati s potvorjenimi dokazi in s pomočjo svoje hinavščine našega jugoslovanskega ozemlja ob zapadni meji. Gospoda v Rimu pa naj si zapomni dobro besede predsednika našega narodnega parlamenta, kajti krivica rodi maščevanje!

Visokošolske študije v Švici.

Ker se je obrnilo že več abiturientov in visokošolcev na mene s prošnjo, da jim povem, kakšne so visokošolske razmere v Švici, kamor bi šli radi študirati, dajem drage volje pojasniti, ker sem bil na teh visokih šolah in sem se zanimal za njih uredbe.

Za Slovence bi prišle večidel upoštev le univerze z nemškim učnim jezikom in sicer v Curihu, Bernu, Freiburgu in Bazlu ter tehnična visoka šola v Curihu in trgovska visoka šola v St. Gallnu. Za sprejem na te visoke šole je predpisana matura naših srednjih šol, ali pa kdor nima te, lahko napravi sprejemni izpit pred posebno od države postavljeno komisijo. Za one slušatelje, ki so študirali že na kakih drugih visokih šolah, zadostuje izpustnica iste. Šolnina stane od tedenske ure na semester 5 frankov razven tega so še druge pristojbine in bolniška blagajna okrog 20 frankov na semester. Poslušanje predavanj na univerzah je sicer svobodno, toda profesorji precej opazujejo slušatelje in se lahko zgodi, da se temu ali onemu, ki ne obiskuje redno predavanj, ne štejejo semestri, ali pa mu delajo pri izpiti težkoče. Semestri se prično točno 15. aprila in 15. oktobra, ter trajajo do 15. julija, oziroma do 15. marca. Predavanja se prično takoj v začetku semestra ter trajajo do konca.

Dijaki stanujejo navadno po privatnih hišah ter plačajo za sobo od 40 do 60 frankov. Kosilo in večerja se vzame navadno po majhnih restavracijah ter stanejo skupno okoli 6 frankov dnevno. Zelo poceni je življenje v Freiburgu.

Na vseučilišču v Curihu je šest fakultet, in sicer juridična, bogoslovna, filozofska, medicinska, živinozdravniška in naravoslovna. Juridična fakulteta se deli v dva dela in sicer v juridično in gospodarsko (Wirtschaftswissenschaftliche). Na to bi posebno opozoril naše akademike. Ta oddelek ima namen vzgajati narodne gospodaje, višje uradnike denarnih zavodov, višje uradnike trgovskih in industrijskih podjetij, konzularne uradnike, časnikarje, uradnike trgovskih zbornic,

učitelje nižjih in srednjih trgovskih šol in statistike. Za vsak tak poklic so poleg splošnih narodno gospodarskih in trgovinskih predavanj še posebna državnopravna in juristična predavanja ter seminarji. Seminarji so sploh na vseh fakultetah, in se na obisk teh polaga posebna važnost. Študij traja najmanj šest semestrov. Studira se na tej fakulteti tudi lahko z dovršeno avstrijsko trgovsko in eksportno akademijo, za zadnjo se vštejeta dva semestra. Ravno tako se vštejeta dva semestra z dovršeno poljedelsko akademijo ali visoko šolo. Medicinska fakulteta je precej dobra. Manj obiskana je živinozdravniška fakulteta, dasiravno je moderno urejena, to pa za to, ker je živinozdravniška fakulteta v Bernu prav izvrstna, zlasti za zdravljenje govede. Zato bi priporočal našim veterinarjem, ki bi študirali v Švici, naj gredo v Bern. Kar se tiče ostalih fakultet, se posebno hvali tudi naravoslovna, katera ima velikanske laboratorije in zbirke. Stavba univerze je popolnoma nova, krasno urejena, nekoliko na gričku s krasnim razgledom na mesto in curiško jezero, v ozadju pa jo krasni klaruški gorovje. Univerza v Bernu ima isto šest fakultet kakor ona v Curihu. Posebno se hvali tam medicinska in kakor že rečeno tudi živinozdravniška fakulteta. Na juridični fakulteti je oddelek za državne vede.

V Freiburgu je mala univerza z vsemi štirimi fakultetami. Filozofska se deli v filozofsko in naravoslovno. V Freiburgu je posebno znamenita katoliška teološka fakulteta. Zelo priporočljiv je tudi sociološki oddelek juridične fakultete. Prednost tega vseučilišča je ta, da se predava v vseh strokah v nemškem in francoskem jeziku. Zato je dana lepa prilika se naučiti francoščine. Mesto Freiburg je popolnoma francosko, zna pa vsak izobraženec tudi nemško. Posebno v velikem številu obiskujejo to vseučilišče Bolgari. Imeli so na tem vseučilišču zelo nadarjenega profesorja Slovenca Levca, kateri je pa žal prerano umrl. Pač pa je tam nekaj čeških in ruskih profesorjev, seveda poleg nemških in francoskih.

VLADIMIR LEVSTIK.

47. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Heureka!« je zarjul humanist in se udaril po čelu. »Mati, Bog vam daj večni mir in pokoj; vedel sem, da ste bili pametna ženska!«

Ves nor od sreče je planil k zrcalu, da vidi, kako izgleda baronski sin; stari profesor mu je stopil nasproti kakor davi, kakor včeraj in vse dni, toda ves preroben, ozarjen z lučjo resničnega ne namišljenega blagorodstva. Z otroško radostjo je odkrival v svojem kosmatem in zgrbančanem obličju nešteto zlahtnih črt, ki jih nikoli ni bil zapazil; oči so se mu zdele ponosne, čelo vladarsko, nos le malce prešiljast, da bi bil ravn... In kri, ki je tako burno utripala v njegovih žilah, ni bila navadna plebejska, ne rdeča, marveč pomešana z višnjevo — to se je poznalo po njenem nemiru in njenih gospodskih apetitih! Če je bil grof cesarsko dete, je bil on graščinski; nezakonski sin visoke osebe, poreče z mirnim srcem; saj ve, da ne bo mogel molčati o svoji sreči...

»Ha, Smučiklas,« je vriskal v duhu, »pokaži ti svoj rodovnik, drvar, kmetavz, parvenu, ki si! Takemu naj se uklonim? Nikoli!«

Takoj si je opilil nohte, premenil ovratnik, izvlekel »Knjigo o lepem vedenju« izpod omare ter zdiral k brivcu, da mu okrajša podivljano brado. Tako olepšanemu in pomlajenemu se je zahotelo

človeške družbe; navada ga je zanesla v kavarno, in slučaj je nanesel naproti Smučiklasu, ki se je baš odpravljaj; na prugu sta trčila s trebuhoma.

»Kod hodiš, Peter, da te ni videti!« je vzkliknil odvetnik, kakor da nista govorila že teden dni. »Menda te ni spravil cilinder v tako slabo voljo? Beži, beži, še vse drugačno smolo imajo ljudje! Jaz te iščem in iščem; zaradi tebe sem stopil noter, častna beseda!« Tako govorec je mlad profesorjevo desnico v svoji krpanski šapi.

»Iščes me?« je zategnil Pohlina. »Čemu neki?« »Oh, tako; da se kaj pomeniva. Saj veš, da ne morem živeti brez tebe,« je zatrdil bahač s sumljivo prijaznostjo, ki je vzbudila humanistu vse polno dvomov. »Nikogar ni tu,« je dodal videč, da hoče profesor mimo njega. »Rajši me spremi nekoliko.«

Farizejsko ga je prijel pod pazduho ter ga vlekel s seboj proti Cesarskemu trgu.

»Dopolodne sva spet govorila s tvojim prijateljem,« je brž napeljal vodo. »Zelo laskavo se je izrazil o tebi; jutri zvečer bo nemara pri nas... Daj, stari, pridi še ti, da bo veselejše, saj z njim ni pusto čenčati. Brillanten človek je!«

»Kdo? Moj prijatelj?« se je zavzel humanist. »Kateri?«

»Nu, grof!« je dejal lisjak začudeno, mereč ga postrani; in z vnetimi besedami je nadaljeval slavošpev, ki je prešel pomalem v zaupno razlaganje lastnih političnih kombinacij, kolikor so se tikale

visokega tujca. O, Smučiklas je bil modra glava, ki je znala računati in gledati daleč naprej! Pa tudi profesor ni bil tako neumen, da ne bi bil slutil za njegovim dobrikanjem zvitihih namenov.

»Zakaj blebeče vse to?« je ugibal, sledeč čenčanju komaj s pol ušesa. »Čuj, čuj, kako me hvali, zdaj mene, zdaj grofa; kaj hoče s tem?« Ko ga je odvetnik na razpotju še enkrat nujno povabil naj pride, je mahoma spoznal resnico: Smučiklas se prilizuje, ker je posnel iz grofovega govorjenja, da ta visoko ceni Pohlina; potrebuje ga v dekoracijo, hinavec, kakor angleške lovce in nago plesalko, da bi bilo gostu udobno pri njem.

»Tedaj sem se uštel, ko sem mislil, da me ne ceni več!« je zavrisnil v svojem srcu. »Strašno me je moral proslavljati, drugače bi doktor ne bil tako sladak.«

»Svetoval boš kaj rači veselice,« je rekel odvetnik, držeč ga za roko. »Naše babe kanijo narodno slavnost — ne veš? Ogromna veselica bo, v prid — nu, to še ni določeno, v čigav prid; godba, ples, paviljoni, govori, navdušenje velikansko; urednik »Slovenije« je že naprej sestavil poročilo. Moja stara je predsednica damskega odbora; glej!« To rekši je izlekel številko časopisa, z objavo, v kateri se je bleščalo na čelu »dičnih dam in mičnih gospodičen« razprtotiskano ime »Antonietta dr. Smučiklasova...« »Tak pridi,« je zaklical za njim, »glej, da ne sneš besede; do svidenja, Peter.« (Dalje.)

Univerza v Bazlu je od tujcev le malo obiskana in ne uživa posebnega glasu, dobro pa je baje urejana za naravoslovne vede.

Tehnična visoka šola v Curihi je državni zavod, ki obsega 11 oddelkov, in sicer: 1. Arhitekturo, ki traja 7 semestrov. 2. Inženirstvo, 7 semestrov. 3. Strojno inženirstvo 7 semestrov. 4. Kemijo 7 semestrov. 5. Farmacijo 4 semestre. 6. Gozdarstvo 7 semestrov. 7. Kmetijstvo 6 semestrov. 8. Oddelka za izobrazbo strokovnih učiteljev za matematiko, fiziko in naravoslovje trajata 8 semestrov. 9. Vojaški oddelek 4 semestre. 10. Splošni oddelek za filozofijo in državne vede je urejen za slušatelje vseh oddelkov.

Ta zavod uživa svetovni ugled, švicarska država je zelo ponosna nanj, zato pa tudi žrtvuje ogromne vsote za razširjanje in moderno uredbo tehnik. Absolventje curiške tehnike uživajo po celem svet ugled ter dobijo zelo lahko službe, ker se ta zavod po svoji uredbi in frekvenci imenuje lahko internacionalen. Na zavodu deluje 127 profesorjev in docentov. Tehnika je tako dobro obiskana, da se je treba požuriti za pravočasni upis. V zavod se vstopi navadno le v jeseni in sicer sredi oktobra. Vstop v poletni semester je le izjemoma dovoljen. Šolnina na tem zavodu ni od ure, temveč od semestra, katere znaša 200 frankov, razven tega je potreba posebej plačati še za delo v laboratorijih. Obisk predavanj in vaj je nekako obligaten, za vsakega ki hoče polagati tam izpite. Posebno bi opozarjal tukaj na strojništvo in kemijo, ki uživata izvanreden ugled.

Popolnoma na novo in moderno urejen je oddelek za kmetijstvo in gozdarstvo. Po 3letnem dovršenem študiju se napravi diplomski izpit za kmetijstvo, po 3 in pol letnih študijah pa diplomski izpit za gozdarstvo. Ta oddelek se lahko meri z vsemi avstrijskimi in deloma tudi z nemškimi kmetijskimi in gozdarskimi visokimi šolami, po večini pa jih nadkriljuje. Ker je kmetijstvo, zlasti pa živinoreja v Švici na visoki stopnji, zato agonomom lahko toplo priporočam ta zavod.

Trgovska visoka šola v St. Galinu traja dve leti ter se po končanih študijah položi lahko diplomski izpit.

V vseh tozadevnih nadaljnjih vprašanjih je podpisani drage volje na razpolago. Rado Legvart.

Jugoslavija.

Nemško-italijanske spletke.

j Zagreb, 14. marca. (Izv. por.) Vesti dunajskega korespondenčnega urada, da Amerikanci zapuščajo Reko in da so Italijani zasedli Split, so neresnične. Vesti omenjenega urada

so v zvezi s simpatijami, ki jih goji Nemška Avstrija z Italijo.

j LDU. Šibenik, 14. marca. (DDU.) Italijani so na poslopju predsednika pokrajinske vlade dr. Krstija izvesili veliko državno italijansko zastavo. Ta korak Italijanov je smešen izliv strasti, a še smešnejše zadoščenje za dokoje v Splitu.

Grobovi Srbije.

j LDU. Pariz, 13. marca. (Brez. žično.) Jugoslovanski časnikarski urad razglasi nastopne podatke o mobilizaciji, oziroma izgubah srbske armade: Med vojno je bilo mobiliziranih 707.343 mož, t. j. 20 odstotkov tega naroda. V tej vsoti še niso všteti jugoslovanski dobrovoljci, 10 divizij, ki so operirale v Rumuniji in šteje 40.000 mož, potem 10.000 prostovoljcev iz Amerike in od drugod, ki so bili na solunski in drugih frontah v vrstah ententnih čet in 50.000 mož, katere je mobilizirala Crnagora za Srbijo, tako obsega število vseh srbskih vojakov na 800.000 mož. Izgube Srbov znašajo 369.818 mož mrtvih vojakov. Kar je pa srbskega civilnega prebivalstva umrlo med vojno, o tem priča oficialna avstro-ogrška statistika. Naštela je namreč nič manj kakor 630 tisoč oseb. Iz tega proizhaja, da je Srbija med vojno imela skupaj skoraj en milijon mrtvih, to je četrtno celokupnega srbskega prebivalstva!

Izpremembe v ministrstvu.

j Belgrad, 14. marca. (Izv. por.) Za ministra prehrane designirani dr. Pavel Marinković je odklonil omenjeno listino na temelju zaključka napredne stranke in opozicijskega bloka. Verjetno je, da prevzame to ministrstvo kak muslim iz Bosne. Dr. Pavle Marinković prevzame ministrstvo šum in rude.

Rešitev uradniškega vprašanja.

j Sarajevo, 13. marca. (Izv. por.) Iz Belgrada je došla vest, da se v nekoliko dneh odloči važna rešitev glede zahtev uradnišva kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tukajšnje uradništvo sklepa, da so na merodajnih mestih prišli do prepričanja, da je uradniško vprašanje zrelo in da se k rešitvi čimprej preide.

Narodno predstavništvo.

j Belgrad, 14. marca. (Izv. por.) V nedeljo ob 10. uri dopoldne bo svečana seja Narodnega predstavništva. Na tej seji poda regent Aleksander svoj prestolni govor, na katerega odgovori narodno predstavništvo z adresom, v koji se bo obširno bavil z zunanje-političnim položajem.

Trumbičeva spomenica.

j LDU. Lugano, 14. marca. (ČTU.) Italijanski listi poročajo o spomenici, ki jo je baje svojčas sestavil sedaj v Parizu bivačji zastopnik Jugoslavije dr. Trumbić in v kateri skuša pridobiti Ameriko za vojaško akcijo proti Dalmaciji na kopnem in na morju.

Hhrati svetuje Ameriki, naj odreče Italiji vsako vojaško pomoč na benečanski in trendinski fronti, in naj pritiska na italijansko vlado, da izsili od nje revizijo londonske pogodbe. Ako je dr. Trumbić pokušal organizirati vstaje v Dalmaciji in na Hrvatskem, s tem ni kršil rimske pogodbe. Še manj pa se je pregrešil zoper dogovor, ako je pokušal onemogočiti akcijo svojega zaveznika na benečansko-trendinski fronti, ki je bila mogoča edinole s pomočjo Zedinjenih držav, da na ta način izsili rešitev teritorialnih vprašanj, ki bi koristila samo eni obeh strank, ki sta podpisali pogodbo.

Čiščenje v Bosni.

j Mostar, 14. marca. (Izv. por.) Zaradi protisrbske propagande in pogromov v letu 1914 sta bila tu aretirana odlični mestni podnačelnik Smoljan in veletržec Geslica.

Pod italijanskim jarmom.

Kraško ljudstvo je neomajeno.

Ljubljana, 14. marca. Iz Birske Bistrice smo prejeli poročilo, ki jasno dokazuje trdnost kraškega ljudstva. Do zdaj so Italijani priznawali v dolini Il. Bistrice z aretacijami, internacijami in sličnimi dobrotami italijanske „kulture“, a pred kratkim so odpeljali in internirali harijskega župnika. Vzrok temu je ljudem popolnoma neznan. Poslali so pa kot „nadmestek“ italijanskega vojnega kurata, ki ga živa duša v Harijah ne razume. Ko so se ljudje potožili kaplanu v Trnovem, jim je svetoval, naj pridejo v Trnovo k maši in pridigi, pa bo stvar za enkrat v redu. Nekdo je kaplana denunciral, in na to je kaplana doletela ista usoda kot župnika v Harijah.

Ljudstvo se obnaša nasproti Italijanom skrajno hladno, ti se pa hočejo na vsak način približati ljudstvu. To jim dosedaj ni uspelo, pa jim tudi v bodoče ne bo. — Prirejajo predstave v „Sokol-skem domu“. K predstavam ne hodi nikdo, razen par izjem — gospodov s svojimi družinami — gospodov „bratov Sokolov“, ki niso bili med zadnjimi brati, pač pa med prvimi. Ljudstvo se zgraža nad njimi, kakor tudi nad tistimi „sestrami Sokolicami“, (ki obiskujejo italijanske predstave, ker podrejajo celokupne narodne interese svojemu „kšeftu“). — To gospodo si bo narod dobro zapomnil, in kakor jih sedaj tiho obsoja, tako jih bo potem glasno obsodil. Razen omenjenih par družin obiskujejo predstave še nedorastli otroci — saj vstopnine ni potrebno plačati. To so žalostni pojavi v reški dolini.

Nekatere gospodične, ki so se navduševale za Madžare in Švabe, se danes ravno tako navdušujejo za Ita-

lijane. V obče pa ljudstvo z Italijani sploh ne občuje. Pripomnimo, da so gotovi gospodje v dobrih tihotapskih kupčijah z Jugoslavijo.

Naše severne meje.

Pismeni protesti proti izivanjem nemško-koroških čet. — Žaljenje parlamentarjev.

n Ljubljana, 14. marca. (Uradno.) Poveljništvo Dravske divizijske oblasti v Ljubljani je poslalo vojaškemu poveljništvu v Celovcu nastopni protest. Da se prepreči vsakdanje kršenje premirja s streljanjem iz pušk, streljalic ali topov od strani nemško-avstrijskih čet na naše postojanke, je najvišje poveljništvo v Ljubljani odredilo, da se na ta izzivanja ne odgovori več z ognjem, temveč naj se ob vsakem primeru nemškega kršenja premirja pošlje parlamentar s pismenim protestom in z zahtevo, da se vsa stvar preišče na licu mesta v navzočnosti obojestranskih zastopnikov. — V nekaterih primerih so se vršila pogajanja stvarno in povoljno in se je tudi dognalo, da so nemško-avstrijski vojaki streljali in so bili zavoljo tega tudi kaznovani. Popolnoma drugače se je pa vršila razprava o kršanju premirja z dne 1. marca 1919 v Labudu, ko so prišli parlamentarji z nadporočnikom Josip Biršo na čelu k štacijskemu poveljništvu. Parlamentarje je prijazno sprejel nadporočnik Kulnigg v navzočnosti šestih drugih častnikov. — Med razpravo pa je vdrla kakih 30 nemških vojakov v sobe in zahtevalo, naj parlamentarje vjamejo in ubijejo. Od kočijaža in streleca so zahtevali orožje. Ko sta jim odgovorila, da sta spremiljevalca parlamentarja in da torej nimata orožja, so izjavili Nemci, da konje in kočijo vržejo v Dravo, nju pa ubijejo, ker sta špijona.

Koroška fronta. — Sobota osvojenjena. — Nemci se opravičujejo.

n Uradno poročajo: 13. marca okrog 7. ure dopoldne je plul nemški zrakoplov preko Drave proti Ptiberku, ob 1 uri 30 min. pa preko Velikovca proti Volšperku. Zrakoplov so obstreljevali naše strojnice, na kar so Nemci odgovorili z ognjem iz strojnic na Ruštat in Krenovice. — V teku 13. marca je bila okolica Sobote popolnoma očiščena sovražnika. Nemci, ki so to vas napadli, so sestojali iz regularnih čet iz Ivnika ter iz koroških tolp, oblečenih v vojaške obleke s klobuki. Imeli so tri mrtve in več ranjencev, naši tri ranjence. — Povodom kršenja premirja z napadom na Soboto je poslalo vrhovno poveljništvo v Celovcu vojaškemu poveljništvu v Ljubljani nastopno brzojavko: Vsled doslej še ne popolnoma razjasnjene pomote so dne 8. marca lastni civilisti ujeli v Soboti enega jugoslovanskega častnika, 11 orožnikov ter 10 prebivalcev ter jih vedli v Celovec. Deželni poveljnik obžaluje te neprijetne dogodke, odredil je preiskavo ter bo krivce kaznoval. Istočasno so bili ujetniki pri železniškem mostu pri Grabštajnu oddani bližnjemu jugoslovanskemu poveljništvu.

Nemško koroška nasilja.

n Ljubljana, 14. marca. Nemško-koroška vlada v Celovcu je meseca januarja odpustila več slovenskih javnih uslužbencev, katerim se je meseca decembra izplačala plača v naprej za tri mesece. Sedaj zahteva celovška vlada, da se vrnejo plače, izplačane za mesec februar in marec. Pokrajinska vlada za Slovenijo ukrene protukrepe napram uslužbencem nemške narodnosti v Sloveniji.

Političen pregled.

p Ententa in jugoslovansko časopisje. „Nova doba“ v Splitu razpravlja v uvodniku o svobodi tiska in omenja, da je bil prejšnji dan pozvan na pokrajinsko vlado njen urednik Kišic, kjer je imel kratek posvet z ameriškim admiralom Niblackom. Admiral je povdarjal važnost in vpliv tiska na razpoloženje javnosti ter za-prosil, da bi se vesti o jugoslovansko-

V. K.

Danes, ko se odloča naša usoda!

Žalostna bo, ker nam je bila takšna že sojena ob zibelki. Ker smo bili od nekdaj na naši zemlji kakor nekakšni pritepenci, kakor Cankarjevi potepuhi in na vozu rojeni. Ker nismo nikdar še imeli svojih pravic in nikdar prave zavesti svobode. Zdaj govorimo o prostosti, enakopravnosti in takih lepih rečeh — ali pa si je nas eden popolnoma svest tega? Ali ne izrečete teh besedij z več ali manj težkim srcem? Kaj si vesel, če ti je sestra sužnja, kaj moreš biti srečen, če ti stoji brat s puško in čaka — ti ali jaz? Kaj moreš govoriti o pravici, če so ti vzeli, to kar je tvoje krvi, če so ti vzeli, ker so močnejši in ker so prevarili tvoje prijatelje?

Tako pa se bo zopet pričelo naše romanje, naše romanje za idealom, naše iskanje po izgubljenem sinu. In me žene, ki rodimo tiste junake, katerim je ob rojstvu zapisana usoda bojevanja na čelu, katerim moramo že kot otrokom govoriti o krivici človečanstva, govoriti o naši zaslužjeni

Indiji Koromandiji, o kralju Matjažu, ki spi z vojsko pod deveto goro. — Me zahtevamo, da se čuje naš glas tja do Pariza, tja do tiste bele palače in zelenih miz; prodreti mora v srca mož, ki ne vedo, kakšno kruto usodo nam pišejo, preslepljeni od Judeža Iškarijota, ki je željan najlepših krajev in najboljših ljudi.

Nikdar pa ne bodo naši bratje, tvoji sinovi, sužnji, nikdar se ti ne uklonejo ponosne sokolske glave in če bi jih obdali s kitajskim zidom, gledali bodo preko njega kot sibirski ujetniki v svobodo in solnce.

Kaj bi me vse hotele? Nič drugega, kar je naše, kar je bilo po božji volji nam prisojeno, a po človeški ukraden. Zato sestre ne odnehajte in delajte! Delajte, kjer morete in kar morete. Toliko nas čaka, da bode vsaka izmed nas našla svoj posel, da bode vsaka izmed nas imela zavest, da je pripomogla k osvoboditvi najnesrečnejših.

Ne v narodnih nošah, ne na belomodro-rdečem traku, naj se spozna naša narodna zavest — ne želite si imena „narodne dame“, bodite žene, bodite matere Jugoslovanke! Vzgaajte

deco v našem duhu, v dobrem in pravici, pomagajte sestrām, ki so slabše od nas, dajte jim kruha, če so lačne, dobre besede, če so potrebne. Stopite mednje, če imajo rute na glavi, pojdite z njimi, če je težka in daljna njih pot. Le v skupnem delu in razumevanju bodele naše skupen cilj. Ve matere, ve neveste in dekleta, ki ste poslale vaše sinove, vaše fante v naš tužni Korotan, bodite ponosne, če so se vrnili kot zmagovalci, in še ponosnejše, če spavajo kje v tisti žalostni zemlji s solzami naših žen in s krvjo naših sinov oškropljeni.

Ze cveto mandeljni in breskve v vaših vinogradih, goriški begunci. Ali trte so polomljene, olive posekane, hiše porušene. Oj, ti žalostna, tiha Istra, kaj si storila v tvoji večni bedi, da si tujec lasti tvoje zemlje? Mar ga je tvoje kamenje in brinjevo grmovje privabilo? Niti nam ukradena zemljica slovenska! Še bodemo rodile sinove, jednena bodo njih prsa in orjaške njih roke. Tisti sinovi, tisti velikani bodo vstali in te odrešila, tebe največ trpeča, in zato nam najdražja ukradena zemlja.

italijanskem sporu na ozemlju, ki je pod kontrolo ententnih držav prinašale samo kroniško, in se prepuščalo časopisju v notranjosti, da zavzema napram njim svoje stališče. Urednik Kišic je odvrnil, da mora biti časopisje veren tolmač javnega mišljenja. Admiral pa je vztrajal pri svojem mnenju in zaprosil, naj ga mestno časopisje podpira v njegovem stremeljenju za vzdrževanje miru.

Dopisi.

d Iz Škofjeloke. Vredelo je bil tukaj sestanek obrtnikov škofjeloškega sodnega okraja, katerega je priredilo Društvo obrtnikov za politični okraj „Kranj.“ Sestanek so posetili skoro vsi obrtniki tega okraja. O pomenu društva za obrtnike je obširno poročal g. I. Rebolj iz Kranja. O organizaciji obrtnikov je govoril g. R. Franchetti iz Ljubljane. O gospodarstvu in zadrukah pa sta poročala gg. A. Indihar iz Rakovce in Potočnik iz Kranja.

d Jesenice. Odkar je razpadla naša kruta mačeha Avstrija, se je pri železnici na Jesenicah že marsikaj spremenilo. Vendar za zavedenega Jugoslovana še ne zadostuje. V kurilnici smo že marsikaj ponedli, vendar železne metle še ne smemo dati iz rok. Opozorjamo ravnateljstvo na skrajno žalosten položaj premogarjev v kurilnici. Kar so ti ljudje trpeli med vojno, se ne da popisati. Celo vojno je bilo zaposlenih mnogo žensk. Ker še moški pri tako slabi hrani to najtežje delo pri železnici le težko zmagujejo, mu seveda ženske niso kos. Naravno se ogibajo težkega dela, moški pa morajo opravljati še to žensko delo mesto njih, med tem pa posedajo ženske po barakah. Delale so, kar se jim je poljubilo, ako jih je dobil strojni mojster pri sedenju, se jim je smejal, zato se ga ni nobena bala. Ako se je pa vsedel moški po napornem delu, da bi pojedel, kar je mel seboj, je že zarjul strojni mojster nad njim: „Marsch hinaus, du windischer Faulpelz!“ in mu grozil s fronto. Pa pravična usoda je prinesla tudi za te gospode čas, ko smo jim pokazali pot v nemško Avstrijo, kamor spadajo. Na 12 ur je bilo izdanega od 90—100 ton premoga, prišlo je to delo večina na moške, ženske so gledale, da so zginitile, posebno ob slabem vremenu. Za teh par mož je pa bilo toliko dela nečloveško. Prišel si na smrt utrujen domov, da od utrujenosti niti spati nisi mogel. Ker je za ženske to delo prenaporno, prosimo direkcijo, da vse ženske odpravi, tudi pri prožnem odseku; posledice pa trpimo mi moški, ker moramo mesto njih delati. Te imajo pa ravno take plače, kakor mi. Pri nočnem delu jih je zaposlenih 8—9, moških pa le 5—6. Mislimo, da smo se tekom dolge vojne pod krutovlado tirana Frieda natrpeli dovolj in prosimo, da se nas reši teh krivičnih razmer. Prišlo je od vojakov mnogo očetov mnogobrojnih otrok, kateri gladujejo, ker ne dobe službe. Tovarna jih ne rabi, ker ji premanjkuje premoga in surovin, na železnici jih tudi ne sprejmejo. Skrajni čas je že, da zamenjajo te trpine z ženskami, katere itak niso sposobne za to delo in imajo k temu skoro vse vojaško podporo ali pa so njih možje zaposleni v tovarni in zaslužijo 300—400 K, potem še same na železnici po 200 K. Toliko družinskih očetov je pa brez zaslužka! Več premogarjev.

Velik protesten shod za celo mirenko dolino je v nedeljo dne 16. t. m. v Mokronogu. Vsa javnost širše antante naj zve, da tudi mi zavedni Dolenjci mirenke doline sočustvujemo z našimi nesrečnimi brati na jugozapadni meji. Dolžnost celokupnega prebivalstva naše doline je, da se vsi odzovemo, brez razlike na stranko ter damo duška ljudski nevolji s tem, da manifestiramo za pravično stvar — samoodločevanja naroda. Zavedni Dolenjci! V nedeljo vsi na protesten shod v Mokronog! — Seja kulturno-gospodarskega odbora za mirenko dolino je v nedeljo, dne 16. t. m. v Mokronogu.

d Brežice. Za časa prevrata je prevzel občinske poslove v Brežicah dr. S. Veseli smo odobrvali ta korak meneč, da je ta gospod vnet Slovenec, vrl Jugoslovani, a smo se varali temeljito. Zdi se, da je prevzel vodilno mesto le zato, da brani in ščiti naše nekdanje najhujše zatiralce, brežiške Nemce in nemčurje in njihove milijone. Tem ljudem se pusti, da lepo polagoma poprodajo svoja posestva, potem pa hajdi s polno mošnjo osrečevati Nem. Avstrijo. Ali se to ne pravi oškodovati Jugoslavijo? Govori se, da je dobila bavarska družba v Sevnici povelje, da zapusti Jugoslavijo. Hitro je storil doktor vse korake, da to prepreči in res, dosegel je. Bavarci so ostali in postali predzrejši nego v stari Avstriji. Zares prelepe zasluge. Ali se je vpricho takih protekcij potem čuditi, ako ga Nemci na vse pretege hvalijo češ: „Herr Doktor ist noch der Einzige, der sich uns Deutschen annimmt. Er ist ein Ehrenmann, ein grundgescheiter Mann. Bei dem erreicht mann wohl alles.“ (Gospod doktor je še edin, ki se za nas Nemce zavzame. On je poštenjak in pameten mož. Pri njemu se pač vse doseže!) No gospod doktor, kaj pomenijo ti slavospevi? Gotovo ne zato ker ste tako zaveden Jugoslovani? Za razne občine v okvirju se ne briga, dasi bi bilo treba v marsikaterih občinah s železno metlo temeljito pomesti. Tako n. pr. na Vidmu. Župan, kateri je bil kaj vnet pri raznih rekvizicijah se za občino ne briga niti najmanj. Tu županuje le tajnik z gotovimi gospodi. Aproxizacija in meso, slednje osobito med vojno, je samo za protežirance. Dasi imajo nekatere rodbine vsega v izobilju, strada ubogo ljudstvo. Soproga trgovca, ki ima aprovizacijo je sipala sladkor na kruh svojim razvajenim otrokom in ga dajala celo svojemu konju, ubogim materam, katere so je prosile za svoje bolne otroke pa je ironično velela: „Le dajte karte v kavo, kruh pa tudi iz kart napravite“. To je lepa čednost kaj ne „pobožna“ gospa? Občinski sluga je unikum, na katerega je občina lahko ponosna. Ali ni to škandal, da se drzne to človeče na najnesramnejši način blatiti in se norčevati iz Jugoslavije? Seveda, jugoslovanski kruh mu je dober. Zakaj ne gre v Nem. Avstrijo, pot mu je odprta? — Sicer se je gospoda doktorja opozorilo na te čudne razmere, a on se ne gane. Morda so mu pa dovolji avstrijski škandali.

d V slovenskem Celju. Časi se izpreminjajo. In tudi za bivše zagrizeno nemškutarsko mesto Celje so se izpremenili. Ako ravno je bilo že veliko število teh nemškutarjev odpuščenih iz službe, vendar se nahajajo še tu pa tam kakšni nemčurji s katerimi bo treba prej ali slej pomesti. Sicer pa kaže Celje sedaj prav čedno zunanje lice. V mestu vladata nad vse vzoren red in mir. Celjske ceste in ulice so v povsem dobrem stanju, ni blata, prahu, ničesar. Nemški napisi so večji del izginili, le sem in tja se najde še kakšen. Ni pa tako v notranjosti našega mesta. Nasproti kolodvoru se nahaja velikanska stavba: nemška hiša. In tu notri počnejo Nemci še vse, kar hočejo. Zadnjo soboto so imeli tu celjski Nemci svoj plesni venček. In glej, kaj se je zgodilo? Na ta venček so dobili vabila tudi mnogi Slovenci. Seveda je tičala za temi vabili velika nemška lumparija. Iskali so namreč zopet priložnosti, nahujskati naše ljudstvo proti državi. Toda naši zavedni Slovenci se tega „venčka“ niso udeležili ter s tem zaprli usta vsenemškim hujskačem. — Že od svečana sem imamo tu nov „jugoslovanski“ hotel Balkan. Kamor prideš, vidiš reklamo tega nadvse „jugoslovanskega“ hotela. Toda če vstopiš v hotel, si naenkrat očaran ter na mah spoznaš, da je to nemškutarsko podjetje prve vrste. Uslužbenci niti pravilno slovenski ne znajo ter se obnašajo napram gostu pod vsako kritiko. Pri vsem tem so pa cene prav oduševske in bi imeli sploh najraje, da bi se vsaka stvar dvakrat plačala. Lastnik hotela je namreč neka nemškutarska židovska družba ki ne gleda na druge stvari, kakor

kako bi se dali obiskovalci hotela bolj odreti. Sicer pa imamo Slovenci dovolj narodnih podjetij v Celju in ni potreba, da bi zahajali v nemškutarska. — Drugače se pa v slovenskem Celju prav prijetno živi. Naša narodna društva se prav zadovoljivo razširjujejo in prav dobro uspevajo. Dramatično društvo nam je dalo že nekaj prav lepih predstav in tudi naše pevsko društvo bo kmalu nastopilo. Središče naše spodnje Štajerske se prav lepo razvija in ravno to Nemce boli.

d Celjsko pevsko društvo priredi koncert v soboto 15. marca ob pol 8. zvečer v Mestnem gledišču, v nedeljo 16. marca pa ob 3. popoldne v Narodnem domu v Celju. Na teh koncertih nastopi prvič v Celju najznamenitejša slovenska koloraturna pevka ga. Pavla Lovšetova iz Novega mesta. Pela bo med drugimi najnovejše Pavčičeve samospeve, iz O. Župančičeve zbirke „Ciciban“ in slovečo rusko pesem Alabjejevo „Slavček“, kjer umetnica razpolaga z ogromnim obsegom dve in pol oktave (od a do d²). Spored bo pri vsakem koncertu drug.

d Ptuj. Med vojno je obogatelo tudi pri nas v Ptujju skoro vse trgovstvo. Skoro vsi so manjši ali večji milijonarji. Za danes pa konstatujemo naslednje: Veletrgovina A. Senčar izgubi te dni svojega poslovođa, ki odide v Ruče. Bil je pri tvrdki celih 16 let, ter služil reci in beri 120 K shrano in stanovanjem. Mlad mož je bil marljiv naroden delavec, katerega bodo pogrešali v družtvih. Tvrdka ga odpušča, ker mu noče zvišati plače. V trgovini je pa nastavljena nemškutarska gospodična, ki ima 140 K brez stanovanja in hrane! Če tudi je tvrdka slovenska, vendar pribijemo, da izmed trgovin v Ptujju plačuje svoje ljudi najslabše. To je iskoriščevanje in izrabljanje delavnih moči.

d Nečuvne razmere v sevniskem okraju. Kar se je v Vašem, splošno priljubljenem listu že izvedelo o tukajšnjih razmerah, je le mala drobtinica tega, kar leži ljudstvu na srcu in edina od pomoč bo morebiti ta, da se vse rakrane razkrijejo belemu dnevu. Vse bede in nezadovoljnosti pri nas so pač v veliki meri krivi kaki trije trgovci, ki imajo vso javno upravo v rokah, kakor občinski zastop, okrajni zastop itd. Vse je tako urejeno, da teče voda na mlino teh treh trgovcev, ki so si s svojimi grajzlerijami napravili med vojsko milijone. Evo ga g. Verbič! Sol, žlice, sukanec, milo, vžigalice in razni praški, vse se je shranjevalo, dokler niso cene zrastle za več sto procentov in revno ljudstvo mu je znosilo vso podporo za svojini vpoklicanimi reditelji, da bi si nakupilo vsakdanje najnujnejše potreščine. Od kod neki ima ta flni gospod danes najlepšo palačo v Sevnici, vsak večer bajno razsvetljeno, dočim drugi niti luči za bolnike nimamo. Sam se hvali, da ima zlata na mernike. Vse hrame in obširne prostore v palači si je napolnil s pohištvo, draguljami in razkošnostjo. Ko že ni vedel, kako bi denar naložil in kam kupljene reči shranil, je postavil učitelja g. D., ki je imel v postranskem traktu njegove hiše stanovanje še predno je bil g. Verbič hišo kupil, na zrak, da zamore tudi te prostore napolniti. In njegova sotrpina, Cimperšek in Smole nista nič boljše. Le vkup, le vkup, iz nič napraviti takšne kupe, da se sami več ne spoznajo, koliko da imajo in se vrh tega še iz ljudstva norca delajo in ga s svojo razkošnostjo izzivajo. Res občudovanja vredna je potrpežljivost do zadnje nitke obubožanega ljudstva in se mu res ne more v zlo šteti, da je enkrat popolnoma brez nasilja in popolnoma mirno prosilo v večji množici te gospode, da naj jim vsaj sedaj prodajo, kar imajo. Zadoščanje mora ljudstvo dobiti s tem, da ti-le novopečeni milijonarji od naših žuljev, prav pošteno vrnejo državi, kar so si od nas med vojsko nabrali. Naj plačajo stotisočake naši mladi državci, kar so si poprej od naših ust odtrgali, da se vsaj deloma popravi krivica. Imamo še nekaj takih bolj malih trabantov,

ki pa pridejo prihodnjič na vrsto, ako se tem večjim glavam kmalu vest ne oglasi.

d „Sokol“ v Slov. Bistrici bo začel zopet krepko delovati. V nedeljo dne 16. sušca imamo ob pol 3 uri popoldne v Narodnem Domu zopet občni zbor, na katerem bo poročal g. Albert Planer o dosedanjem delovanju, o zgodovini in pomenu Sokolstva pa bo govoril dr. Irgolič iz Mabora. Izvolil se bo tudi novi odbor, nato pa je prosta zabava s petjem in šaljivo pošto. „Sokol“ bo začel zopet redno telovadbo za moški in ženski oddelek, kakor tudi za naraščaj, ob nedeljah se bodo prirejali skupni izleti v okolico, gojilo se bode tudi petje in predavanja, ker hočemo imeti telesno in duševno krepko mladino. V nedeljo naj torej ne izostane nobena Slovenka in noben Slovenec iz mesta, kakor tudi ne iz okolice. Vabimo tudi one, ki še doslej niso bili v naših vrstah, pa hočejo biti v naprej dobri Jugoslovani.

d Iz Guštanja. Grof Duklas Thurn, znani sovražnik Srbov od leta 1908, ko je bil poslanik v Petrogradu je prijavil zadnje dni svoj prihod na grad Ravne pri Guštanju iz Monakovega, kjer služi kot poslanik Nemške Avstrije. Akoravno ima ta stari fevdalist na razpolago luksuriозна stanovanja na velikem gradu v Plibelku in na gradu pri Železni Kaplji in pa čez 20 raskošno opremljenih sob na gradu Ravne, je odpovedalo oskrbništvu stari bolni ženski Mariji Krevh, ki je služila mnogo let na tem gradu — stanovanje. Vsakem izmed nas je znano, kako je tem gosp. grofom že v srednjem veku raslo bogatstvo in tudi še sedaj v pokopani nemški Avstriji. Grof Thura naj pomisli, da ni več on tisti mogočnej, kot je bil dosedaj. Zato se naj nikar ne drzne svoje grožnje in hladiti jeze nad ubogo slovensko ženo, katera nima nobene zaslonbe, kajti njen mož je padel za nam sovražno Avstrijo. Soba, v koji stanuje, sploh ni soba, ampak zgleda kot mala shramba, zato upamo, da grof ne bo imel tam spalnice. Toliko v vednost grofu in našim oblastim.

Prošnja.

V soboto 15. marca se vrši zbor delegatov Narodno Socijalno Zveze v Ljubljani in v nedeljo 16. marca glavna skupščina. Odposlanci N. S. Z. pridejo iz vse Slovenije in N. S. Z. jim mora za soboto 15. marca preskrbeti prenočišče. Prosimo zavedne Ljubljance, da bi nam za eno noč odstopili prenočišča za delegate. Naznailo, koliko postelj morete odstopiti. Upamo, da ne apeliramo zastonj na narodno zavednost bele Ljubljane! Prijave prosimo na Nar. Soc. Zvezo v Ljubljani, Narodni dom, pritličje, levo.

Vsi, ki imate svojce v laškem vjetništvu, zlasti ženski člani rodbin!

Vabimo Vas, da se polnoštevno zanesljivo udeležite sestanka v soboto ob pol 8 zvečer v posebni sobi gostilne pri Mikužu v Kolo-dvorski ulici (blizu Šempeterske ceste). Gre za to, da predložimo svoje zahteve glede naših trpečih vjetnikov in internirancev na pristojno mesto in zastopnikom antaute. Pri-dite zanesljivo vsi in zberite podatke tudi od onih, ki ne morejo priti. Svoje izven Ljubljane pa pošljite takšne podatke takoj Pisarni za zasedeno ozemlje.

Dnevne vesti.

dn 1200 Slovencev v Kočevju. Po poročilu došlem poverjeniku za pravosodje se je ugotovilo potom ne-uradne štetve v mestu Kočevju 1200 Slovencev, katerim stoji nasproti ne-koliko večje število Nemcev. Sklenejo se potrebni koraki v osveženje občin-skega odbora potom kooptiranja pri-merne števila Slovencev.

dn Posestva ptujskega Orniga pod državnim nadzorstvom. Pred-

sedništvo deželne vlade za Slovenijo je z odlokom od dne 10. marca 1919 št. 1288 dalo na podlagi 1. navedbe z dne 30. decembra 1918 št. Ur. l. pod nadzor vse premoženje, podjetja in zemljišča Jožefa Orniga iz Ptuja ter imenovala v svrhu izvršitve te odredbe za nadzornika odvetnika g. dra. Ivana Fermevca.

dn Pokojnine premogarjev in vdov v Zagorju. Pokrajinska vlada za Slovenijo je ukrenila primerne korake, da se zvišajo pokojnine bivšim premogarjem in vdovam v Zagorju.

dn Potniki v Nemško Avstrijo, pozor! Splošno je še premalo znano, kake zahteve stavijo Nemci za potovanje v Nemško Avstrijo. Da se potniki izognejo neprijetnostim, se opozarjajo na sledeče predpise, ki jih Nemci uporabljajo od 20. februarja t. l. dalje: Za potovanje v ozemlje Nemške Avstrije ali preko njega je treba preskrbeti pri zastopstvu nemško-avstrijskega državnega urada za zunanje zadeve (Vertretung des deutschösterreichischen Staatsamtes für Aeusseres) v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 6, potrdilo (visum) po naših predpisih pravilno izdane potne listine. Za to potrdilo zahtevajo 20 K. Potnike, ki se ne morejo izkazati s tako vidiranimi potnimi listinami, Nemci na obmejnih postajah ustavljajo in pošiljajo nazaj.

dn Razpisani poštni uradi. I. Nadpoštarska mesta: Brežice (I/1), Čmurek (I/1), Konjice (I/1), Krško (I/1), Ljutomer (I/1), Ormož (I/2), Poljčane (I/1), Pragersko (I/1), Rače (I/2), Rogaska Slatina (I/2), Slovenji Gradec (I/2), Slovenska Bistrica (I/2), Spilje (I/1). II. Poštarska mesta: Apače (II/2), Brezno (II/1), Kozje (II/1), Križevci (II/1), Laški trg (I/3), Lučane (II/1), Maribor 3 (I/4), Maribor (I/4), Meža (I/4), Mislinje (II/1), Muta (II/1), Obratna (II/1), Pesnica (II/1), Petrovče (II/1), Pilištaj (II/2), Podčetrtek (I/4), Podplat (I/4), Ponikva (II/2), Ribnica na Pohorju (II/2), Rogatec (I/3), Ruše (II/2), Selnica ob Dravi (II/2), Sevnica (I/3), Soštanj (I/3), Središče (II/1), Studenec pri Mariboru (II/1), Šent Ilj v Slovenskih goricah (II/1), Sv. Jurij ob juž. železnici (I/4), Sv. Lenart v Slovenskih goricah (I/3), Sv. Lovrenc nad Mariborom (II/1), Sv. Pavel pri Preboldu (II/1), Sv. Trojica v Slovenskih goricah (II/2), Trnovo ob Muri (II/2), Velenje (I/4), Videm pri Krškem (II/1), Vitanje (II/2), Vojnik (II/1), Zagorje ob Savi (I/3), Zg. Sv. Kungota (II/2). III. Mesta odpravnikov: Brezovica p. Ljubljani (III/3), Bistrica pri Mariboru (III/1), Jarenina (III/3), Koprivnik pri Kočevju (III/2), Koprivnica (III/3), Mirna peč (III/2), Nemška Loka (III/2), Polzela (III/1), Sv. Barbara v Haložah (III/1), Sv. Bolfenk pri Središču (III/3), Sveta Marjeta na Pesnici (III/3), Vuhred (III/1).

dn Iz šolske službe. Višji šolski svet je odpustil iz šolske službe na javnih ljudskih in meščanskih šolah v ozemlju dež. vlade v Ljubljani Marijo Pirch, učiteljico ročnih del v Konjicah. — Avgust Rozman, šolski vodja v Škalskih Cirkovcah je imenovan za začasnega nadučitelja v Št. Ilju pri Velenju.

dn Begunci, pozor! Dve begunski kmečki družini, vsaka najmanj z eno delavsko močjo — če več, tem bolje — za obdelovanje večjega posestva ter živinoreje v bližini Beograda, se sprejemajo pod izredno dobrimi pogoji. Ponudbe resne, brez rizike. — Močna dekla (begunka) se sprejme v dobri družini v Beogradu. Pogoji zelo dobri. Hrana dobra, tečna in zadostna. Vožnja povsod prosta. Natančnejše pogoje se izve pri „Posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani“, Dunajska cesta 38/l.

dn Za begunce. Sprejme se takoj 15 dobro izurjenih zidarjev, 10 pridnih zidarskih učencev, 25 dainanjev za pomoč zidarjem in 2 tesarja. Delalo se bode na Sp. Štajerskem. Plača od vsake ure je sledeča: zidarji 1'60 K do 1'80 K, učenci 1'20 K, dninarji 1 K do 1'20 K in tesarji 180 K. Za stanovanje in aprovizacijo je vse poskrbljeno. Delavci naj prinesejo s seboj odoje in posodo za hrano; zidarji pa potrebno zidarsko orodje, če je imajo. Zglasiti se je najpozneje do 17. t. m.

pri „Posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani“, Dunajska cesta 38/l, kjer dobe natančnejša pojasnila.

dn Občinstvu v vednost. Poverjenik za socialno skrb (Dvorec, II. nadstropje, soba št. 124) sprejema stranke le ob torkih, četrtnih in sobotah od 10. do 12. ure dopoldne.

dn Mleko ali voda? Tako so povpraševale matere dne 13. t. m. pred neko vojno trgovino v Ljubljani, ko so občudovale v svojih steklericah tekočino, ki se more le v 20. stoletju imenovati mleko in najbrže tudi samo v Ljubljani. Drugi dan smo pa čitali v časnikih, da se je cena temu modernemu mleku zvišala na — K 2'50! Mogoče mlekarska zadruga že išče prehranjevalnega umetnika, ki nam bo s številkami in besedami raztolmačil in analiziral to kemično spojino in dokazal, da je edino to „mleko“ zdravo za dojenčke. Ta mešanica, ki ni ne mleko ne voda, naj zadostno prehrani naše uboge otročice v prvih letih, stane sedaj na mesec — 75 K! — Srečni tisti, ki imajo dovolj modernih denarnih sredstev na razpolago kakor: sladkor, petrolej itd.

dn Gledališki svet. Člani gledališkega sveta naj se zanesljivo udeležijo seje, ki bo v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. dopoldne v pisarni „Matice Slovenske“.

dn Oderuštvo ljublj. Nemcev. Nečuvno, kako si upajo naši Nemci v Jugoslaviji odirati naše ljudstvo. Navedem naj samo en slučaj: N. Szantner, čevljarji mojster v Šelenburgovi ul., zahteva samo za delo, ženskih nizkih, belih platnenih čevljev, brez gornjega blaga in podplatov, reci in piši 250 kron! Nihče izmed naših obrtnikov se ne bi drznil tako nesramno odirati in izkoriščati. Čemu jih še sploh držimo v Jugoslaviji?

dn Kaj je vse še mogoče. Pred nedavnim je sedelo v kolodvorski restavraciji v Zidanem mostu več oseb, ki so se razgovarjali o nemškem nasilstvu i. dr. Kar vstane izza sosedne mize revizor Volmund iz Ljubljane ter jim zapreti rekoč: „Ich werde sie verhaften lassen, wenn sie noch ein Wort über die Deutschen sagen.“ (Pustim vas aretirati, če zinete še besedo proti Nemcem). Torej na lastni zemlji?

dn Kdo ve, kje se nahaja Čej Valentin, ki je služil pri II. poljski stotnji, VII. vod, vojna pošta 443 in se pogreša od oktobra leta 1918, se prosi, da sporoči Nežici Podberšič, begunsko taborišče, Dunaj 26, Ptuj, Štajersko.

dn Sol. Zavodi ter gostilničarji, mesarji in peki, ki rabijo sol za izvrševanje obrti naj se takoj zglase v mestno posvetovalnico radi nakazila soli.

Društvene vesti.

dr Društvo pol. preganjancev naznanja, da posluša njen tajnik, g. Makso Zupancič v prostorih Narodnega sveta, Frančiškanska ulica 2, pritličje. Tja naj se pošiljajo vsi dopisi.

dr Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov, sklicuje sestanek vsega zgoraj navedenega uradništva, brez ozira na članstvo društva, za nedeljo 16. t. m., ob 10. uri dop., v Narodni dom v Celju. Sklepi sestanka bodo principijelne važnosti za nadaljno delo organizacije.

dr Splošno slovensko žensko društvo priredi ciklus javnih predavanj o moderni in higijenični kozmetiki. Prvo predavanje se vrši v ponedeljek, 17. marca ob 8 uri zvečer, v veliki dvorani Mestnega doma. Predava g. nadzdravnik v rez. dr. Ivan Pintar. Vstopnina i. krono. Vstop vsakomur dovoljen.

dr Društvo obrtnikov za pol. okraj Kranj, priredi v nedeljo, 16. marca, ob 2. uri pop., v gostilni Perne v Trzinu, sestanek obrtnikov tržiškega okraja.

Brateem in prijateljem našega dnevnika naznanjamo, da smo stopili v stik z najboljšimi korespondenčnimi uradi v inozemstvu. Tako nam bo mogoče od sedaj naprej priobčevati še več izvirnih poročil iz Pariza in od drugod potom Švice. Pa tudi naša poročevalska služba iz Beograda in Zagreba se je razširila. „Jugoslavija“ bo tako najboljša informiran dnevnik v Sloveniji.

Zadnje vesti.

Aneksija Reke po Italiji?

Zagreb, 15. marca. (Izv. por.) Iz Reke poročajo, da je poklical vojni poveljnik na Reki, admiral Grazioli k sebi advokata dr. Via, očeta znanega narodnega odpadnika, ter mu izjavil, da bo Italija v prihodnjih dneh slovesno anektirala Reko. Pozval ga je dalje, naj kot Hrvat opozori svoje rojake na to italijansko odločbo, da se ne bo po nepotrebnem prelivala kri.

Zagreb, 15. marca. (Izv. por.) Iz Reke poročajo: Prof. Edv. Susmel (slovenski odpadnik), član italijanskega reškega Narodnega sveta, je poslal predsedniku Wilsonu odprto pismo, v katerem dokazuje pripadnost Reke Italiji in zagovarja aneksijo Reke od strani Italije.

Prvi jugoslovanski prestolni govor.

Belgrad, 15. marca. (Izv. por.) Včeraj dopoldne je bila važna seja ministrskega sveta, v kateri je bil prestolni govor predložen sklepni redakciji. — Popoldne so imeli skupno sejo načelniki parlamentarnih klubov, da se razgovore o podrobnostih nedeljske slavnostne seje, v kateri bo prečitan regentov prvi jugoslovanski prestolni govor. Medstrankarska konferenca je sklenila, da proslavi Narodno predstavništvo ta zgodovinski dogodek čim najslavesneje. — Ker kraljevi dvorec še ni toliko popravljen, da bi se v njem mogle vršiti svečanosti, se bo višila plenarna seja v zborovalnici Narodnega predstavništva, ki bo za to slavnost nalašč prirejena. Vsi tedaj tudi ni v soboto plenarne seje. Nedeljska seja začne ob 10. uri dop. Med slovesnostjo bo svirala godba kraljeve garde.

Adresa N. p. na prestolni govor.

Belgrad, 15. marca. (Izv. por.) Narodno predstavništvo se sestane v ponedeljek k plenarni seji, na kateri se izvoli adresu odsek, ki bo izdelal načrt za adresu Narodnega predstavništva na prestolni govor. V odseku bodo zastopane vse stranke v razmerju števil svojih članov. Kakor hitro konča adresni odsek svoje delo, se sestane Narodno predstavništvo k plenarni seji, na katerem podajo načelniki parlamentarnih klubov stališče svojih strank do adrese. Pričakujejo, da se adresna debata že zaključi prihodnji teden.

Staroradikalci in JDS.

Belgrad, 15. marca. (Izv. por.) Staroradikalna stranka (Pašićeva) se je definitivno odločila, da se zaenkrat ne strne z jugoslovansko demokratsko stranko, ampak da ostane samostojna. Stranka je osnovala svoj parlamentarni klub, ki je izvolil za svojega načelnika min. pred. Stojana Protića, za podnačelnike Lomanovića in dr. Miladinovića.

Meje Jugoslavije še sporne!

Belgrad, 15. marca ob 1. uri ponoči. (Izv. por.) Z ozirom na vesti, ki krožijo zadnje dni po raznih listih o neugodni določitvi naših mej proti Italiji in Nemški Avstriji, javlja belgrajski Pressbureau, da so vprašanja teh mej sporna, da še niso rešena in da so toraj vse te vesti prenačljene.

Iz Dalmacije.

Zagreb, 15. marca. (Izv. por.) Kakor poročajo iz Splita, je italijanski guverner zasedene Dalmacije, admiral Millo prepovedal poslancu Biankiniju odpotovanje v Beograd, da bi se udeležil sej Narodnega predstavništva.

Pašić o sporu z Italijo.

Zagreb, 15. marca. (Izv. por.) Pariški „Le Journal“ prinaša obsežen intervju s Pašićem o jugoslovanskem-italijanskem sporu, ki bi se zamogel rešiti, ko bi bil mogoč miren in stvaren razgovor med Jugoslavijo in Italijo.

Jugoslavija in Nemška Avstrija.

Zagreb, 15. marca ob 1. uri jutraj. (Izv. por.) Posebni dopisnik „Jutarnjega lista“ javlja z Dunaja, da je vlada Nemške Avstrije vprašala v Beogradu, če Jugoslavija smatra Nemško Avstrijo za svojo neprijateljico; ako jo smatra, zakaj ima tu svojega zastopnika.

Češko-italijanski odnošaji.

Zagreb, 14. marca. (Izv. por.) Iz Pariza poročajo, da je odbor desetorice na mirovni konferenci odbil več čeških zahtev, katerih izpolnitev je bila svoječasno obljubljena predsedniku dr. Masariku. Češkoslovaški minister za zunanje zadeve Beneš je to takoj sporočil v Prago, nakar se je odpeljal ministrski predsednik dr. Kramář v Pariz, da se informira o zadevi. Kakor se zdi, hočejo doseči Čehi svoje zahteve v prvi vesti s pomočjo Italije. Med češkimi in italijanskimi delegati v Parizu se vrše intenzivna pogajanja v svrhu skupnega nastopa na mirovni konferenci. Čehi naj bi se proglasili za nevtralne v jugoslovansko-italijanskem sporu, nakar bi Italija podpirala češke zahteve proti Nemški Avstriji.

Wilson v Parizu.

LDU. Pariz, 14. marca. (Brez-žično.) Predsednik Wilson je danes dopoldne s soprogo došel s posebnim vlakom iz Bresta v Pariz, kjer sta ga pozdravila predsednika Poincaré in soproga. Na kolodvoru je bila postavljena častna stotinja z zastavo in godbo. Zbrana množica je predsedniku Wilsonu prirejala živahne ovacije.

LDU. Brest, 13. marca. (DKU.) „Agence Havas“ poroča: Ladja „George Washington“ je priplula ob desetih zvečer v Brest.

Nemški socijalist o mariborskih odnošajih.

LDU. Maribor, 14. marca. Graški Nemci so imeli v nekem denarnem zavodu v Gradcu zborovanje, na katerem sta bila izmed mariborskih Nemcev navzoča tudi od tu izgnani Suppanetz, vodja tukajšnjih nemških socijalnih demokratov, ter prejšnji železniški revident Riedl. Dočim je Riedl gonil svoje hujskarije, je Suppanetz izjavil, da z ozirom na to, da pride prej ali slej do razdružitve nemške in jugoslovanske socijalne demokracije, ne kaže v Mariboru nadaljevati dose-danje uporne politike od strani nemških železničarjev in da je umestno pričakovati izida mirovne konference. Povdarjal je še posebno, da se Nemcem v Mariboru pod sedanjo vlado veliko bolje godi nego onim v Gradcu.

Kazenska obravnava.

LDU. Maribor, 14. marca. Kazenska obravnava podpolkovnika Zwirna proti Tereziji Grubič radi obrekovanja podpolkovnika ob priliki krvavih dogodkov dne 27. januarja, češ da je imel podpolkovnik Zwirn že iz vsega početka namen, pustiti streljati na nemške demonstrante, kar seveda spričo znanega poteka teh dogodkov ne odgovarja resnici, se je v svrhu zaslivanja nadaljnjih prič preložila.

Kardinal Bourne za naše pravice.

Ljubljana, 14. marca. Ob priliki bivanja angleškega kardinala Bourneja v Ljubljani je ljubljanski dopisni urad presbiteriju v Beogradu poslal nastopno brzojavko: Katoliški škofi Hrvatske, Slovenije in Bosne so zaprosili kardinala Bourna, da v imenu jugoslovanskega naroda protestira pri sv. očetu papežu, Lloyd Georgeju, Clemenceauju in predsedniku Wilsonu proti nasilni okupaciji naših dežel od strani Italije in trpinčenja našega naroda po italijanski soldateski. Nj. E. kardinal Bourne je obečal, da hoče kakor nepristranska priča zahtevati, da niti ena vas južnih Slovanov ne pade pod oblast Italije, ako Evropa želi, da obvaruje mir.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Poslano.

Pritožbe zoper poštno in brzojavno ravnateljstvo za vse slovensko ozemlje v Ljubljani.

Piše se nam: „Čim se je ustanovilo za poštne urade za vse slovensko ozemlje poštno ravnateljstvo v Ljubljani, že je zagledalo pozornost oko priznanih vrlih naših „narodnjakov“, kateri imajo menda na dan 24 ur preveč časa, vse polno napak in nedostatkov pri ti poštni upravi. Ni dneva, da bi ne dobilo poštno ravnateljstvo cel kup „plamtečih“ protestov, da se še zmeraj ni izvršilo in popravilo tega ali onega, ne izide skoro nobena številka marsikaterega slovenskega lista, v katerem bi ne bil objavljen, zgolj iz narodnega navdušenja seveda večji ali manjši članek, v kojem polaga člankar slovenski poštni upravi na srce, naj se vendar že enkrat zagnave, ji daje kajpak dobro mišljene nasvete in jo po potrebi tudi okrači zaradi nje počasnosti v poslovanju in njene splošne okostenelosti.

Tem kritikastrom velja sledeče pojasniti:

Na novo ustanovljeno ravnateljstvo v Ljubljani je imelo izprva na razpolago — glej, čitaj in poslušaj — celih šest praznih sob v bivši nemški šoli na Vrtači. Ni imelo niti najprimitivnejših stoilov, miz, omar itd., le polagoma si je deloma izposodilo, deloma nakupilo nekaj uradnega pohištva, kjer se je moglo pač sploh kaj dobiti; kajti vsi ljubljanski mizarji so imeli na prodaj le bore malo uradnega mobilijarja. Našel si lahko uradnika, kateri je imel sicer svoj tintnik ne pa mize; potem pa drugega, kateri je imel ravnilo, a manjkalo mu je stola in drugih uradnih potrebščin. Resnično, pa tudi žalostno in smešno!

Uradno pohištvo se je sicer naročilo, toda ker je prišla v Ljubljano cela vrsta uradov iz Nemške Austrije in za sedaj od Italijanov zasedenih pokrajin, kateri so tudi naročili za se mize, stolov itd. dosedaj še ni izgotovljeno.

V šestih sobah je bilo nastanjenih vseh osem oddelkov poštne direkcije z ekonomatom, z oddelki za prepisovanje, primerjanje, potem za evidenco in z registraturo vred.

Prijetno poslovanje v teh omenjenih prostorih baš ni bilo, zlasti če pomislite, da je tej direkciji podrejenih že približno 380 poštinih večjih in manjših uradov, ter okrog 500 nabiralnic z najmanj 5000 osebja.

Ker nam graško poštno ravnateljstvo za spodnještajerske poštne urade ni hotelo izročiti prav nobenih spisov in istotako ni hotela vpsolati za koroške poštarne direkcije v Celovcu, leži za krajske poštne urade ves material še v Trstu, bilo je delo in je še tudi sedaj neverjetno težavno. Pride naprimer poštini nameščenece k referentu in se pritožuje, da se mu tega in onega še ni izplačalo. Od kod pa naj ve referent, da je ta poštni organ v tem ali onem činovnem razredu, da ima toliko in toliko otrok itd., koliko plače, draginjske doklade mu torej pristojajo ako vendar direkcija nima nobenih podatkov. Koliko hišnih gospodarjev me je prišlo opominjati v pisarno ustmeno, ali pa so se javili pismeno, zakaj jim ne nakažemo stanarine, ko vendar vemo, da je v njihovi hiši nastanjen poštni urad. — Od kod pa, ko vendar naše poštno ravnateljstvo ne razpolaga niti z eno pogodbo, niti za to, niti za ono! Ako je baza že zgrajena, da se z lahkoto zidati, toda kjer sploh ničesar ni, kjer je treba pri tako velikanskem stroju skrbeti za vse od peresa do hiše, delo najbrže ni šala.

Dasiravno je dobilo poštno ravnateljstvo pozneje nekaj več prostorov, ne zadostujejo tudi ti; kajti delo zmiraj bolj in bolj narašča.

Da vedo najti tudi tuji posamezne oddelke poštne ravnateljstva, evo Vam podatke:

a) gospoda višjega ravnatelja pisarna, personalni oddelki I, pomožni uradi in kurzni oddelki IV. so nastanjeni v Lingarjevi ulici št. 1.

b) Računski oddelki VII. najdeš v ljudski šoli na Vrtači; istotam oddelki za prestavo VIII.

c) Čekovni urad je nastanjen v pritličju in I. nadstropju v Bethov-

novi ulici št. 7 (prej nemška gimnazija). d) V istem posloju v II. nadstropju boš našel oddelke za promet in obrat II. in pa oddelke za ekonomične zadeve V. kakor tudi oddelke za komisarije.

e) Tehnični oddelki VI, oddelki za brzojav in telefon III. ter računski oddelki za telefon pa se nahajajo v drugem nadstropju glavne pošte.

f) Poštna strokovna računsko oddelka sta za sedaj v drugem nadstropju II. objekt belgijske vojašnice.

g) Ekonomat (oddelki za vrednostnice in tiskovine) najdeš v Tonhalle.

h) Ravno tam boš tudi našel shranjevalni urad.

i) Gradivo za brzojav in telefon imamo shranjeno deloma na kegljišču, gostilna „pri Levu“ Marije Terezije cesta št. 16, deloma

j) v protestantskem župnišču.

Kako zelo olajšuje uradovanje ta krajevna oddaljenost od oddelka do oddelka, potem poslovanje v poedinih sobah, kjer sedi po 6, 8, da celo 10 uradnikov in uradnic v eni sobi, predstavlja si pač lahko vsakdo. Ako prideš po opravkih glede poštinih zadev k poštncemu ravnateljstvu v Ljubljano, bodi pripravljen na odsotnost z doma vsaj za nekaj dni. Ko mi zgradimo svoje lastno poslopje — upam v doglednem času — bo že boljše.

Glede nekaterih pritožb pa sledeče:

V vseh slovenskih časopisih smo razpisali natečaj za kovaška in kolarska dela (popravljanje poštinih vozov), za izdelovanje pečatnikov, nadalje urarska ter sedlarska dela. — Oglasil se je le majhen obrtnik za kolarsko delo.

Kdo bo naenkrat popravil morebiti tekom tedna dnij stotine in stotine poštinih vozov in jih prepleskal, da se zakrije njih črno-rumena barva? Kdo poštne nabiralnike? Kdo bo popravil poštne stenske ure? Kdo bo izdelal na tisoče poštinih uradnih pečatov? Kje dobimo na tisoče dobrih drogov za brzojav? Iz katerega vzroka se ne javite slovenski dobavitelji?

(Konec prihodnjic.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Službe:

Mesto uradnice v zavarovalnici ali denarnem zavodu išče inteligentno 26 letno slovensko dekle, dosedaj uradnica pri nekem nemškem zavodu. Cenjene dopise prosi na upravo tega lista pod „Srbija“ do 30. sušca t. l. 5

Vozniki za drva iz gozda na kolodvor se sprejmejo z dobro plačo. Naslov pove upravništvo. 9

Železninar, starejša zanesljiva moč se sprejme pod ugodnimi pogoji. Prednost imajo invalidi. Pod „Železninar“ na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5. 16

Brivskega vajenca sprejme Hinko Dolenc Ljubljana, nasproti domobranske vojašnice. 13

Lep zaslužek se nudi spretnim in zanesljivim kolporterjem, posebej invalidom kot postranski zaslužek. Oglasiti se je pri upravi Jugoslavije. 2

Proda se:

Sadjevec, vino in kislo vodo razpošilja A. Oset, p. Guštanj. 697

Konjski gnoj se prodaja. Poizve se pri Chalupniku, Stari trg 19. 2 3-1

Kočija (prek) uporabna tudi kot omnibus v dobrem stanju se pocieni prodaja. Nadalje se prodaja skoro nova omara za led (Eiskasten) s štirimi predali, ponikljano okovo itd. pripravna za gostilničarje, sladničarje ali večje gospodarstvo, več otroških železnih postelj z modroci, en večji brus s koritom in gonilom na nogo, kakor tudi več lestencev in namiznih svetilk na petrolej, razne steklenice za vino in šampanjec. Vprašanja na upravništvo lista. 6

Kovinarji, soboslikarji! Stružni stroj (Druck u. Drehbank) 1300 mm dolg, železen, za kovinaste izdelke, za ključavničarje, kleparje ali pararje pripraven, čisto nov, se po ceni prodaja, kakor tudi 500 do 600 kilogramov raznih suhih barv za soboslikarje. — Vprašanja na Zužek, Bled. 597

Acetylenaparati z vsemi pritiskinami, popolnoma dobro ohranjeni prodam. Naslov v upravništvu lista. 8

Lepa bukova drva, ca 300 m³ se po ugodni ceni prodajo. Ponudbe pod „Ugodna prilika“ na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5. 17

Proda se: godala za popolni orkester, godbe na lok in sicer 2 gosli, 1 viola, 1 čelo, 1 kontrabas, 2 C klarineta, 1 flauta, 1 citre (pol Eligi) z rezonančno mizico, 1 akordon (kromatične harmonike) fino domače ročno delo. Kje pove upravništvu tega lista. 25

Ponudim: Fino vermut-vino, slivovko, brinjevec, rum. Specialitete: Kranjski pelinkovec-likier in fini Balkan-likier. Viljem Spitzer, Ljubljana, Kolizej. 21 5-1

Popolna oprava lepa, za specerijsko trgovino se prodaja. Vprašanja se v upravništvu Jugoslavije. 22 5-1

Proda se 1 vagon suhih metrskih drv, vagon Ljubljana. Ponudbe Zajec, Dunajska cesta 14/I. 29 2-1

Dobra naložitev denarja! Proda se (pritlična) trgovska hiša v zelo prometnem kraju v Ljubljani. Prevzeti bi moral kupec to hišo po preteku enega leta. Ozira se samo na resne reflektante. Naslov pove upravništvo. 30 3-1

Na debelo! **Na drobno!** **Mehke ovratnike** za ženske ter otroke različne kakovosti priporočam tvrdka Osvold Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta 15. 31 5-1

Prazne balone po 25—60 litrov ter razne steklenice od 1/2—1 1/2 litra ima za oddati Osvold Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15. 32 5-1

Vsem ženinom in nevestam priporočam da se pri nakupu pohištva ogledate v zalogi pohištva, Vido Bratovž v Ljubljani, Marije Terezije cesta 13 (Kolizej) in Stari trg 4. 19

Vila na Bledu novozgrajena, 1 nadstropna v pritličju z lokali, primernimi za trgovino, gostilno ali obrt, z vrtom, se za 65.000 K prodaja. Ponudbe na upravništvo pod E. F. 1-175. 648

Kupi se:

Ročni voziček na dve kolesi, se kupi. — Ponudbe na upravništvo.

Spitza mladega, pristne pasme kupim. Ponudbe pod „Spitza 1919“ na upravo tega lista. 23 3-1

Kupi se ena ali dve železni postelji. Istotam se prodaja lesena velika banja po nizki ceni. Poizve se Celovška cesta 22, gostilna pri „Zvezdi“. 34 2-1

Hišica event. z vrtom v Rožni dolini ali Udmatu se kupi. Plača se 15 do 18 tisoč kron. Posredovalci izključeni. Ponudbe pod „takoj denar“ na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Frančevo nabrežje št. 5. 7 3-1

Razno:

Vila ali manjša hiša v bližini (na periferiji) mesta se vzame v najem. Ponudbe pod „Vila“ na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc. 28 2-1

Zenitna ponudba! Gospodična iz boljše hiše, priključljive zunanosti, neomadeževane preteklosti, 25 let stara, vajena vsakega domačega dela, za 11.000 K gotovine se želi seznaniti tem potom z gospodom, najraje z državnim uradnikom. Tudi vdovec brez otrok ni izključen. Ponudbe naj se pošiljajo, če le mogoče s sliko na upravništvo pod „Vijolca“. 27 5-1

Zenitna ponudba. 33 letni finančni prejemnik, glednik želi znanja z 20—24 let staro gospico, lepe zunanosti in z nekoliko premoženja. Cenjene ponudbe je poslati pod „Mirna bodočnost“ na upravo „Jugoslavije“. 2 2-1

Frank oziroma stričkov (Enrilo) cikorko zamenjam za moko ali jajca. Osvold Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta 15. 33 5-1

Sukanec

180 špul po 400 jardov, bel in črn, mešanih števil in

skoro novo, dobro ohranjeno

sedlo

se prodaja. Ponudbe pod „Št. 2000“ na upravo tega lista. 760 4-1

PILE ŽAGE ORODJE

za vse vrste v najboljši kakovosti priporočam Odon Koutny, specialna trgovina jekline in tehničnih potrebščin, Ljubljana, Kolodvorska ulica 37.

Pravu
slavonsku šljivovico i rakiju
bačvama i vagonima
nudi 735
JOVA GIGOVIC,
vlepečara i trgovina alkoholnim
pićem i vinom
Nova Gradiška.

Prva Jugoslovanska tovarna
PALIC
v Sunji-Hrvatsko

priporoča vse vrste lepo izdelanih, finih in cenih sprehajalnih palic na drobnost in debelo, po najnižjih dnevnih cenah. Vzorci pošilja po povzetju.

Obsežno posestvo

obstoječe iz mlina, žage, 70 oralov gozda, 16 oralov polja in vinograda, bremen prosto in pošta v hiši, 8 minut oddaljeno od kolodvora; je na prodaj.

Pojasnila daje pisarna 752
dr. Koderman v Mariboru,
Tegetthoffova ulica 30.

Svinjsku mast, slaninu, suho meso

ječmenu kavu, prženi ječmen
alo Kneipp poštom i željeznicom za državu SHS razaslije

Jovo Gigović, tvornica suhomestice, nate robe i masti
Nova Gradiška, Slavonija.

Živo apno, portland-cement, zidno in strešno opeko (vse v celih vagonih)

fini mizarški lim

(od 100 kg višje) ponuja 770 1

Valentin Urbančič, Ljubljana
Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju).

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani. zraven rotovža. 680

Kupujem suhe gobe in dobre vreče

Prodajam kremo za čevlje

v kovinastih dozah, pol doze K 15—, cela doza K 28— za tucet, čevlje z lesenimi in usnjatimi podplati, tržne torbice itd. Dalje izvrstno letošnje in lanske vino in razno domače žganje. 411 5

M. RANT, Kranj.

Kontoristko

z daljšo prakso, večšo strojepisja in stenografije, sprejme „Croatia“, gozd. del. družba, Ljubljana, Marija Terezija cesta 2. 11 2-1

Kupujte pletarske izdelke

kakor: košarice za razpošiljanje sadje, ierbase za gospodarstvo, papir, pecivo, za potovanje; cvetlične mizice, mizice za ročna dela, vrtno in sobno pohištvo, kakor tudi vse druge pletenine, katere izdeluje in razpošilja po zmernih cenah 764 2-1

Pletarska šola
uprave begunskega taborišča
Strnišče pri Ptuj.

Proda se:
enovprežna kočija
najnovejše vrste.

Cena se poizve na naslov
Franc Perger, gostilničar
Levc pri Celju. 772 3-1

Pavel Jemc

krojaški mojster
v Spod. Šiški št. 22

priporoča 773 2-1

svojo delavnico za napravo
oblek po meri za gospode in
dame, proti točni postrežbi
in zmernim cenam.

V skladišču Balkan

na Dunajski cesti 33

se bo prodajalo

v četrtek, dne 20. t. m. ob

9. uri dopoldne

potom javne dražbe

raznovrstno
pohištvo. 50 3-1

Na Legatovem zasebnem uč-
lišču v Mariboru se prične s 1. a-

prila 1919 novi
tečajji za slovensko in nemško steno-
grafijo, slovenski in nemški strojepis,
pravopis, slovensko in nemško trgov-
sko pismo, računstvo v zvezi z na-
vadnim knjigovodstvom, lepopis, slo-
venski in nemški jezik. — Prospekti
brezplačno. 766 7-1

Legatovo zasebno učilišče v
Mariboru, Vetrinjska ul. 17/1.

VOZ

dobro ohranjen, močan, s popolnoma
novo diro okovano proda po primerni
ceni tvrdka **A. Kušan, Karlovska**
cesta 15. 761

Suho sadje, jabolčne
krhlje in suhe hruške

(izvzemši lesnike) samo prvovrstno blago

== kupuje ==

trg. sped. in kom. del. družba „BALKAN“,
Dunajska cesta 33, v vsaki množini in po
najvišjih dnevnih cenah. Ker se bo blago
kupovalo samo kratek čas, naj se interese
požurijo. 759 4-1

Drogerija

J. C. KOTAR

:: LJUBLJANA ::

Wolfova ulica št. 3.

Fotomanufaktura

Semenar

na debelo
in drobno
priporoča

SEVER & KOMP.

Ljubljana.

Na debelo

Prva kranjska vrvarna

zamore zopet postreči
cenjene odjemalce z

vrvarskim blagom

vse vrste, izdelano iz pristne dolge konoplje, kakor pred vojno. — Cena
določena. — Zahtevajte cenik. Se priporoča **Ivan N. Adamič, Ljubljana.**

Na drobno
510 12-5

Pisemski papir najfinejše vrste

priporoča

102 13

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

MODNI SALON

Damski svileni klobuki
in čepice v veliki izbiri.

Cene zmerne.

Rimska c. 6. **ROZI FABČIČ** Rimska c. 6.

Popravila se točno
in solidno izvrše.

Popravila se točno
in solidno izvrše.

Prva jugoslovanska
vinarna 713

časti se p. n. odjemalcem na-
znani, da otvori

:: dne 1. aprila 1919 ::

na tukajšnjem trgu

Viktor Kunšek podružnico

pod upravo gospoda Leopolda
Tratnika

na Sv. Petra cesti št. 25,
Hotel Tratnik.

== Zagreb ==

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro, boks in lakovega usnja z
usnjatimi podplati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi
podplati po 159 14

K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

Vzalogi Ljubljana Breg.

Zavod za reklamo in snaženje

A. Matelič

Ljubljana, Kongresni trg št. 3/4.

Modni salon
Stuchly-Maschke, Ljubljana

Židovska ulica 3 Dvorski trg 1

priporoča veliko izbiro svilenih klobukov in čepic za dame
in deklice. — Sprejemajo se tudi raznovrstna popravila
po zmernih cenah. 618 1

Drva

trda in mehka metrska, drobno klana, kolobarji,
treske oddaja po primernih cenah na drobno in
debelo tvrdka 769 3-1

F. & A. UHER, Ljubljana,

Šelenburgova ul. 4.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

— ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884 —

sprejema

v elementarnem in življenjskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

== Zahtevajte prospekte ==

katera pošilja in daje vsa potrebna pismena in ustmena pojasnila 771 1

Glavno zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Stari trg šteč. 11.

Sprejemamo sposobne poštike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.

Prodati

se želi

POSESTVO

obstoječe iz 58 oralov, od tega je 20 ora-
lov vinograda z eno gosposko hišo in tremi
hišami za viničarje. Posestvo se nahaja v
jako lepem kraju eno uro od Ormoža, ter
se vsak dan lahko ogleda.

Natančnejša obvestila daje **A. Zorjan**, upra-
vitelj v Vinici SHS. 744